

AFVAL SCHEIDEN
NATUURLIJK!

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Waarom is dit noodzakelijk	3
Wat is de huidige situatie en waar willen we naar toe	3
De veranderingen	3
Communicatie	4
Leeswijzer	4
Doelgroepen	5
Doelstellingen	5
Strategie	5
Boodschap	6
Communicatiemiddelen	6
Begroting	9
Evaluatie	9

Inleiding

Samen werken aan minder restafval en meer grondstoffen! Onder de slogan 'Afval scheiden: natuurlijk!' gaat de gemeente Midden-Drenthe samen met haar inwoners de komende jaren werken aan het terugbrengen van restafval. Dit doen we door zoveel mogelijk grondstoffen aan de bron te scheiden. Als gemeente willen we onze inwoners hierbij optimaal faciliteren.

Waarom is dit noodzakelijk

In oktober 2015 heeft de raad van Midden-Drenthe het afvalstoffenbeleidsplan 2016-2019 vastgesteld. Hierin conformeert hij zich aan de doelen van de landelijke overheid: 75% scheidingspercentage van het afval in 2020 en 100 kilo restafval per inwoner per jaar in 2020. Gemeenten moeten bijdragen aan de landelijke doelstellingen op het gebied van afval voor zowel scheiding aan de bron als betere scheiding van grondstoffen uit het restafval.

Wat is de huidige situatie en waar willen we naar toe

Midden-Drenthe heeft de afgelopen jaren gewerkt aan het omhoog brengen van het scheidingspercentage van het huishoudelijk afval. Het scheidingspercentage is de afgelopen jaren weliswaar omhoog gegaan maar niet genoeg om in 2015 te voldoen aan de landelijke doelstelling: een scheidingspercentage van 65%. In Midden-Drenthe lag dit percentage in 2014 op 61% en was er sprake van 235 kilo restafval per bewoner

Om de landelijke doelstellingen voor 2020 te bereiken zal er wat moeten veranderen ten opzichte van de huidige manier van preventie, inzameling en verwerking van het huishoudelijke afval. Behalve dat daarmee de landelijke doelstelling kan worden gehaald, is het financieel aantrekkelijk en goed voor het milieu.

De veranderingen

Om de landelijke doelstelling te bereiken zal ook in Midden-Drenthe meer afval aan de bron gescheiden moeten worden. Hiervoor moeten in ieder geval de nodige faciliteiten geleverd worden, maar ook communicatie is essentieel bij veranderingen en aanpassingen bij de inzameling van huishoudelijk afval. Alle huishoudens krijgen met deze veranderingen te maken. Om inwoners op een goede manier te ondersteunen moet de communicatie op een gestructureerde en inspirerende manier plaatsvinden.

De veranderingen op een rij:

2016

- er komt een derde container voor plastic, metaal en drankkarton (PMD)
- het legen van de derde container vindt plaats naast de bestaande inzameldagen. Dit betekent dat het legen 1x per maand plaatsvindt.
- de huidige grijze en groene containers zijn aan vervanging toe. Er komen nieuwe containers.
- de nieuwe containers krijgen een chip
- de oude containers kunnen door de inwoners worden gebruikt als papiercontainer (papier worden opgehaald door verenigingen/scholen), zij krijgen, net als voorheen, de opbrengsten
- textiel wordt ingezameld en verkocht door charitatieve instellingen
- het systeem voor de luiers en incontinentiemateriaal wordt uitgebreid in de gemeente
- containers worden steekproefsgewijs gecontroleerd waarna zo nodig handhavend opgetreden kan worden
- we gaan het composteren aan huis actief promoten.
- over het scheiden van glas wordt extra gecommuniceerd.

2017

- de inzamelfrequentie van de restafvalcontainer wordt vanaf 2017 verminderd naar één keer in de vier weken
- inwoners ontvangen voorbeeldnota's met te betalen afvalstoffenheffing over het tot nu toe aangeboden restafval

2018

- we gaan over op Diftar op frequentie. Er komt naast een vast bedrag, een tarief per lediging van uitsluitend de grijze container (restafval). Voor de groene (GFT) en PMD container hoeft geen bedrag per lediging betaald te worden.

Daarnaast willen we inwoners belonen voor goed gedrag door een lagere afvalstoffenheffing. Het verwerken van restafval kost geld terwijl grondstoffen geld opleveren. Wanneer er minder grondstoffen in de grijze container belanden, hoeven we minder restafval te laten verwerken. Dit heeft een positief effect op de afvalstoffenheffing.

Communicatie

Voor alle wijzigingen is goede communicatie erg belangrijk. Goede communicatie draagt bij aan het realiseren van de doelstelling die we met elkaar voor ogen hebben.

- Hoe zorgen we ervoor dat de inwoners de juiste informatie krijgen over wat er verandert, waarom dit noodzakelijk is en hoe dit gerealiseerd wordt (kennis).
- Hoe zorgen we ervoor dat er met communicatie een juiste houding ontstaat bij de inwoners zodat zij zich bewust zijn van de essentie van de afvalscheiding.
- Hoe zorgen we ervoor dat het gedrag van de inwoners dusdanig is dat zij inderdaad het afval optimaal gaan scheiden en ervoor zorgen dat er zo min mogelijk restafval over blijft?

Kortom: hoe gaan we ervoor zorgen dat de inwoners de juiste kennis hebben, de juiste houding en gedrag aannemen?

Leeswijzer

Dit communicatieplan geeft een uiteenzetting van de primaire en secundaire doelgroepen, de SMART geformuleerde doelstellingen, de strategie en de boodschap. Ook is er een opsomming van de middelen te vinden die ingezet worden om het doel te bereiken, namelijk dat afval scheiden = natuurlijk wordt!

Tenslotte zijn er aan het eind van het communicatieplan twee alinea's opgenomen over de financiële middelen en de evaluatie.

Dit plan is flexibel. Werkenderwijs is het mogelijk dat de communicatie bijgesteld moet worden om een nog beter effect te realiseren.

Doelgroepen

Primair, intern: wethouder met afval in zijn portefeuille, college, afdelingshoofd Openbare Werken, Managementteam, medewerkers buitendienst Openbare Werken, beleidsmedewerkers Openbare Werken, beleidsmedewerker Financiën, gemeenteraadsleden, afvalcoach, dorpscontactambtenaren, medewerkers belastingen, medewerkers informatisering, medewerkers postkamer, medewerker website, communicatieadviseur.

Secundair, intern: overige medewerkers

Primair, extern: inwoners die in het bezit zijn van een grijze en groene container, inwoners zonder grijze en groene container (bv in appartementencomplexen)

Secundair, extern: klantenpanel, reclamebureau, dorpsverenigingen, dorpenoverleg Midden-Drenthe, afvalinzamelaar, inzamelaars van papier, inzamelaars van luiers en incontinentiemateriaal, scholen, ondernemersverenigingen Midden-Drenthe, pers

Doelstellingen

Vóór 19 september 2016 is 90% van de inwoners van Midden-Drenthe op de hoogte van de wijzigingen in de afvalinzameling (kennis)

Vóór 1 maart 2017 ziet 80% van de inwoners van Midden-Drenthe het nut en de noodzaak van het scheiden van afval in (houding).

Vóór 1 januari 2019 levert 70% van de inwoners van Midden-Drenthe het afval gescheiden aan en heeft zodoende een minimale hoeveelheid restafval (gedrag).

Strategie

Er wordt rondom de wijzigingen in de afvalinzameling maximaal gecommuniceerd over de wijzigingen in de afvalinzameling. De doelgroepen worden door middel van onderstaande communicatiemiddelen geïnformeerd en betrokken bij de wijzigingen in de afvalscheiding. Er vindt niet alleen actiegerichte communicatie plaats maar de nadruk komt te liggen bij interactie met de doelgroepen. Het doel hiervan is om draagvlak te creëren om met elkaar de hoeveelheid restafval terug te brengen tot maximaal 100 kg per inwoner per jaar in 2020 en 75% afvalscheiding te bereiken. Door middel van presentaties bij bestaande bijeenkomsten/overleggen wordt in het voortraject zoveel mogelijk informatie verstrekt over de wijzigingen. Er worden

inloopbijeenkomsten georganiseerd waar inwoners de gelegenheid krijgen vragen te stellen. Hier is de afvalcoach ook aanwezig. Aan de hand van de vragen en opmerkingen tijdens deze bijeenkomsten, kunnen we onze communicatiestrategie toetsen en waar nodig bij stellen. Door de communicatie optimaal in te steken op kennis, houding en gedrag moeten de communicatiedoelstellingen gehaald worden. Onder kennis wordt niet alleen verstaan de kennis op het gebied van de veranderingen. Ook brengen we onder de aandacht dat afvalscheiding financieel aantrekkelijk is en dat het goed is voor het milieu en dus voor de toekomst. Schooljeugd wordt betrokken door hen van de juiste kennis en het juiste gedrag te 'voorzien' zodat zij ook kunnen uitdragen dat afval scheiden natuurlijk is. Er wordt ingezet op ervaringen uit andere gemeenten. 'Het verhaal' van mensen met ervaring moet er ook voor zorgen dat er bij de inwoners van Midden-Drenthe een andere houding en hierdoor ander gedrag ontstaat. Naast de wijzigingen nemen we ook de overige afscheiding mee in de communicatie: de afvalstromen op de Milieustraat, glas, papier, kleding, luiers en incontinentiemateriaal. Er worden promotionele middelen ontwikkeld om het gedrag van de inwoners te stimuleren. Via onder meer redactionele aandacht in lokale kranten, via tal van digitale communicatiemiddelen waaronder interactieve middelen, b.v. social media, nieuwe middelen zoals de afvalapp, als onderdeel van de gemeente-app, en de afvalcoach worden de inwoners gestimuleerd, gemotiveerd en geactiveerd om samen de landelijke doelstelling te halen. Tussentijds vinden er evaluaties plaats met als doel de communicatie bij te kunnen stellen als dat nodig blijkt te zijn.

Boodschap

Met de slogan: afval scheiden: natuurlijk! wordt de boodschap kracht bijgezet.

Er zijn diverse boodschappen die gecommuniceerd worden. Hierbij moet de boodschap direct duidelijk zijn, passen bij de gekozen strategie en begrijpelijk zijn. We denken dan ook aan de groep laaggeletterden binnen de gemeente. De insteek van de diverse boodschappen:

- Samen zorgen we voor minder restafval en meer grondstoffen.
- Wie goed en bewust afval scheidt ziet dit terug in de rekening en wordt dus beloond: de vervuiler betaalt.
- Welke afvalstromen zijn er en wat moet in welke container
- Samen de schouders eronder zodat we in 2020 trots op elkaar kunnen zijn door te laten zien dat afval scheiden loont, goed voor het milieu is en ook wij kunnen zeggen: 'afval scheiden? : NATUURLIJK ook in Midden-Drenthe! Het scheiden van afval is voor iedereen: natuurlijk!

Bron: www.greenevelien.com

Communicatiemiddelen

In onderstaande middelenmatrix staan de communicatiemiddelen die per doelgroep worden ingezet. Daarnaast staat de planning. Deze is globaal weergegeven en kan, indien nodig, bijgesteld worden.

Wat	Doelgroep	Onderwerp	Opmerkingen	Wanneer
Intern				
Mondeling/memo	Wethouder met afval in portefeuille	Stand van zaken		Doorlopend vanaf 2016
Tussentijdse stand proces afvalwijziging	Bestuur/MT	Stand van zaken	Mondeling via wethouder Afval bij collegevergadering en afdelingshoofd Openbare Werken bij MT	Maandelijks vanaf maart 2016
Tussentijdse stand proces afvalwijziging	Raadsleden	Informeren stand van zaken		1x per half jaar start maart 2016
Midnet	Medewerkers MD	Wat verandert er/stand van zaken	Bericht via intranet	Bij start en vervolgens regelmatig
Mondeling/memo	Afdelingshoofd Openbare Werken	proces		Maandelijks vanaf jan. 2016
Mondeling tijdens werkoverleggen	Medewerkers buitendienst Openbare Werken	Wat verandert er en wat betekent dit voor het werk		Maandelijks vanaf jan. 2016
Mondeling tijdens werkoverleggen	Beleidsmedewerkers Openbare Werken	Wat verandert er en wat betekent dit voor het werk		Maandelijks vanaf jan. 2016
Bilateraal met beleidsmedewerker Afval	Beleidsmedewerker financiën	Wat verandert er en wat betekent dit in financieel opzicht		Maandelijks vanaf jan. 2016
Bilateraal met beleidsmedewerker Afval en communicatieadviseur	Afvalcoach	Wat verandert er Welke vragen kunnen komen Hoe lossen we de vragen op		Wekelijks vanaf maart 2016
Mondeling/memo	Dorpscontactambtenaren	Wat verandert er Stand van zaken Eventuele schakel bij vragen vanuit dorpen	Er moet regelmatig contact zijn tussen de dorpscontactambtenaren, beleidsmedewerker Afval, Afvalcoach en communicatieadviseur	Om de 2 weken in 2016 Daarna minder frequent
Mondeling/memo	Beleidsmedewerker belastingen	Overzichten nota afvalstoffenheffing		3 ^e kwartaal 2016
Mondeling/memo	Medewerkers informatisering	Ontwikkeling app afval		Vanaf begin 2016, indien nodig
Mondeling/memo	Medewerker website	Bijhouden digitale informatie, social media		Vanaf begin 2016, wekelijks
Mondeling/memo	Communicatieadviseur	Stand van zaken volledige inhoud en proces		wekelijks
Extern				
Mondeling tijdens bijeenkomst	klantenpanel	Hoe denkt het klantenpanel hoe gecommuniceerd moet worden	Wat is de boodschap Welke middelen zijn effectief Waar moet de gemeente rekening mee houden	December 2015
Informatie /Inloopbijeenkomsten in dorpen	Dorpsbelangen/dorpenoverleg Midden-Drenthe	Wat verandert er/mogelijkheid tot het stellen van vragen	Aansluiten bij (gemeentelijke) overleggen/bijeenkomsten B.v. aansluiten bij bestaande overleggen, Vrouwen van Nu, Rotary. Bijeenkomsten bij de Milieustraat Afvalquiz, petje op-petje af.	Is gestart in 2015 Doorlopend voorafgaand Aan Invoering wijzigingen en na Invoering
Inloopbijeenkomsten	Inwoners	Interactie mogelijk. Gelegenheid voor vragen en krijgen van adviezen	Organiseren in de kernen Beilen, Smilde, Westerbork	september 2016
brief	Ondernemers Midden-Drenthe	Wat verandert er voor de ondernemers	Verschillende ondernemers maken nog geen gebruik van de mogelijkheid om hun afval als bedrijfsafval aan te bieden	februari 2016
brief	Inwoners die een extra container hebben	Wat verandert er		februari 2016
Mondeling, mail	Reclamebureau	Ontwikkelen communicatiemiddelen	Regelmatig overleg	Vanaf begin 2016, Wekelijks, dagelijks
Gemeenteberichten/digitale nieuwsbrief	Alle inwoners	b.v. Kolom met 'afvalweetjes' Informatieve berichten, veel beeldmateriaal	Ingezet wordt op Kennis, Houding en Gedrag	Start medio juli 2016
Mondeling, brief	Afvalinzamelaar	Wat verandert er en wat wil de gemeente		2 ^e kwartaal 2016

		Hoe gaan inwoners om met het aanbieden van afval Informatieverstrekking richting gemeente v.v.		
Informatiebijeenkomst	Inzamelaars papier	Wat verandert er Hoe gaan we hiermee om		april 2016
Mondeling, brief	inzamelaars van luiers en incontinentiemateriaal	Wat verandert er Waar komen meer inzamelpunten Waar moeten inwoners rekening mee houden		2 ^e kwartaal 2016
Special in krant MD (min. 2x)	Alle inwoners	Veranderingen /breed afval Veel beeldmateriaal gebruiken w.o. foto's van inhoud container waarin afval niet gescheiden is_ moet anders en hoe...	Veel gestelde vragen als basis mee laten spelen. Kaart opnemen met de verschillende afvalstromen. Wat moet waar in. Waar kan men welk afval brengen Waar staan de luierscontainers/glas-kledingbakken etc etc Afval scheiden is leuk, goed voor het milieu en voor de portemonnee	13 juli 2016 31 augustus 2016
Dorpskranten/websites	Inwoners dorpen	Wat verandert er	Ontvangen de inhoud van de specials	13 juli 2016 31 augustus 2016
Social media	Alle inwoners	Wat verandert er	Tips etc. Inhoud berichten ook via social media (Twitter, Facebook)	Vanaf half juli 2016
Geadresseerde informatiebrieven aan inwoners die nu in het bezit zijn van een grijze en groene container	Inwoners gemeente excl. appartementencomplexen	Wat, wanneer veranderingen	Bijlage bij informatiebrief: flyer met op voorkant de afvalwijzer en overige informatie over afval (b.v. glas, kleding, Milieustraat) en op de achterkant de afvalstromen. Alle informatie komt in opvallende A3 enveloppe met daarop duidelijk zichtbaar dat het gaat over de afvalinzameling	29 augustus 2016
Geadresseerde informatiebrieven aan inwoners die nu in het bezit zijn van een grijze en groene container	Inwoners gemeente excl. appartementencomplexen	Wanneer komen de nieuwe containers en worden de oude containers opgehaald	Brief wordt 1 week na de informatiebrief met afvalkalender verstuurd	5 september 2016
Persberichten	pers	Wijzigingen		Eind augustus 2016
Aandacht eerste PMD container via persmoment	Alle inwoners	Laten zien dat afval scheiden leuk is, het financieel aantrekkelijk is en het goed is voor het milieu	Wethouder reikt 1e container uit aan inwoner	In de week van 19 september 2016
Afvalcoach	Alle inwoners	Informatiepunt over afval scheiden/ veranderingen	Het doel van de afvalcoach is om de inwoners te helpen bij het scheiden van afval, via onze eigen organisatie. De afvalcoach beantwoordt vragen en helpt bij knelpunten. Bekijkt of ideeën over wat een goede manier is om afval te scheiden vanuit de inwoners uitgevoerd kunnen worden. De coach heeft persoonlijk contact met de inwoners en is bereikbaar telefonisch of via de mail. Inzet: verstrekken informatie(kennis), nut laten inzien (houding) en helpen met eventuele knelpunten (gedrag)	Start medio 2016 tot 2018
In hal gemeentehuis containers neerzetten om aandacht op afval te vestigen	Bezoekers gemeentehuis			juli 2016
Posters bij gemeentehuis en locatie Smilde en Westerbork	Bezoekers gemeentehuis	Wanneer, wat verandert er? Welk afval moet waar in Afval scheiden is leuk, goed voor de		juli tot eind 2016

		portemonnee en voor het milieu		
Geadresseerde brieven o.a. appartementencomplexen	Inwoners van appartementencomplexen	Wat verandert er	Wat verandert er...	3 ^e kwartaal 2016
Interviews in krant, dorpskranten	Alle inwoners	Wat zijn de ervaringen, wat zijn de veranderingen etc.	wethouder, projectleider, inwoner andere gemeente die afval apart inzamelt	Eind augustus/ begin september 2016
Website	Alle inwoners	Alle informatie over afval	In 'direct naar' menu, Lijst 'veel gestelde vragen' op website up to date houden	Doorlopend
Afvalapp	Alle inwoners	Inhoud: wanneer welke container aan de weg, wat moet waar in, tips, welk afval naar de Milieustraat, waar staan luiercontainers, glascontainers etc etc	Er komt een gemeentebrede app waar afval onderdeel van uitmaakt.	juli 2016
Op Milieustraat een plek inrichten voor wijzigingen afval	Bezoekers Milieustraat	Wat verandert er, opstelling containers, informatiefolders, posters ophangen		Medio juli 2016 tot 2017
Lespakketten scholen	Scholieren	Kinderen leren wat wel en niet in de diverse containers mag. Aangeven dat scheiden van afval belangrijk en leuk is	Basisscholen en eventueel middelbare scholen Eventueel breder oppakken en milieu (b.v. douchecoach), tips meenemen Afvalquiz, petje op-petje af. Inzet: kennis, houding, gedrag	September/oktober 2016
Gadgets voor op scholen, bij balie gemeentehuis, bijeenkomsten	Scholieren, bezoekers gemeentehuis, bijeenkomsten			doorlopend
Rondleidingen bij milieustraat	Bezoekers milieustraat	Wat moet waar in, Waarom doen we dit, Wat levert het op Hoe afval scheiden	In combinatie met informatiebijeenkomst of aansluiten bij b.v. Woonmarkt, open dag gemeente etc.	aug-dec 2016
Versturen voorbeeldrekeningen	Alle inwoners excl bewoners appartementencomplexen	Hoeveel moet ik betalen bij het aanbod van het gedane afval.../ via brief/app		2017
Na invoering				
Monitoring afvalscheiding via gemeenteberichten/nieuwsbrief/social media etc	Alle inwoners		Er voor zorgen dat we met elkaar het resultaat zien en b.v. op de goede weg zijn of er moet nog meer gescheiden worden.	2016-2020

Begroting

De kosten van de communicatiemiddelen die ontwikkeld worden en alle in te zetten communicatiemiddelen zijn opgenomen in het budget van de afdeling Openbare Werken. Deze zijn verwerkt in de afvalstoffenheffing.

Evaluatie

De stuurgroep 'wijzigingen afvalinzameling' evalueert om de twee weken tijdens bijeenkomsten. Deze stuurgroep bestaat uit de wethouder met afval in zijn portefeuille, het afdelingshoofd Openbare Werken, twee beleidsmedewerkers Afval en de communicatieadviseur. Tijdens de evaluatie komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Hebben we onze communicatiedoelstellingen gerealiseerd
- Zijn de verschillende (deel)processen goed verlopen
- Hebben we voor de verschillende doelgroepen de juiste en acceptabele middelen ingezet

Daarnaast vinden er regelmatig evaluatiemomenten plaats met de in de middelenmatrix genoemde doelgroepen.

Nadat alle wijzigingen zijn ingevoerd vindt er een afsluitende evaluatie plaats.

